

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15016000	Compostela	Santiago de Compostela	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CSSSC01	Educación infantil	Ciclos formativos de grao superior	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0015	Desenvolvemento cognitivo e motor	2018/2019	7	213	213

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	ANA MARÍA NEIRA BEADE
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Esta programación realízase para o módulo DESENVOLVEMENTO COGNITIVO E MOTOR, pertencente ao Ciclo Superior de Educación Infantil; tomado como referencia o Decreto 226/2008 polo que se establece o título de Técnico Superior en Educación Infantil e introducindo as adaptacións necesarias para adecuar a docencia ás características do alumnado e as características do contorno sociocultural do centro.

Segundo o Decreto 226/2008, do 25 de setembro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de técnico superior en educación infantil, estes profesionais exercerán a súa actividade no sector da educación formal e non formal e no sector dos servizos sociais de atención á infancia.

O perfil profesional do título de técnico superior en educación infantil determinase pola súa competencia xeral, polas súas competencias profesionais, persoais e sociais, así como pola relación de cualificacións e de ser o caso Unidades de Competencia do Catálogo nacional de Cualificacións profesionais incluídas no título.

A competencia xeral establece que é función do/a técnico superior en educación infantil deseñar, por en práctica e avaliar proxectos e programas educativos de atención á infancia no primeiro ciclo de educación infantil no ámbito formal consonte a proposta pedagóxica elaborada por un mestre ou unha mestra coa especialización en educación infantil ou título de grao equivalente, e en toda a etapa no ámbito non formal, xerando contornos seguros e en colaboración con profesionais e coas familias. Sendo as ocupacións e os postos de traballo máis salientables son os seguintes:

- Educador ou educadora infantil en primeiro ciclo de educación infantil, sempre baixo a supervisión dun mestre ou dunha mestra, en institucións públicas e privadas.
- Educador ou educadora en institucións ou en programas específicos de traballo con menores (de cero a seis anos) en situación de risco social, ou en medios de apoio familiar, seguindo as directrices doutros profesionais.
- Educador ou educadora en programas ou actividades de lecer e tempo libre infantil con menores de cero a seis anos: ludotecas, casas de cultura, bibliotecas, centros educativos, centros de lecer, granxas escola, etc.

Este módulo profesional contén a formación necesaria para desempeñar as funcións de organización da intervención, a propia intervención ou execución e a súa avaliación, así como a coordinación e a mediación.

As funcións anteriormente citadas abranguen aspectos como:

- Detección de necesidades.
- Programación.
- Recollida de información.
- Organización da actuación.
- Desenvolvemento da actuación.
- Aplicación de estratexias de intervención.
- Control, seguimento e avaliación das actividades.
- Elaboración da documentación asociada.
- Derivación a outros servizos.

As actividades profesionais asociadas a estas funcións desenvólvense no ámbito de atención á infancia dentro do sector de servizos educativos.

Na elaboración da presente programación teranse en conta as seguintes consideracións referenciadas na perspectiva do título do devanditadecreto:

- O perfil profesional deste título evoluciona cara a unha maior capacidade de adaptación a diferentes ámbitos e a un aumento das funcións relacionadas coa coordinación e a mediación con familias, debido a que a normativa de conciliación da vida familiar e laboral irá producindo unha diversidade de servizos complementarios de lecer e tempo libre dirixidos a nenos e nenas destas idades.
- A crecente demanda dunha maior calidade do servizo provocará un descenso no número de alumnos e alumnas por aula, xunto coa xeneralización progresiva de dous membros do profesorado impartindo docencia conxunta, o que, en consecuencia, vai supor un aumento no número de postos de traballo para tales profesionais.
- As destrezas e os coñecementos relacionados coas novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicables á infancia terán un peso cada vez maior, o que lle esixe a quen exerza esta profesión unha actualización permanente das súas capacidades.

A implantación progresiva de sistemas e procesos de calidade que garantan a eficacia e a mellora dos servizos esixiralle tamén maiores

capacidades relacionadas coa elaboración, o seguimento e o cumprimento de protocolos nos ámbitos educativo e social.

Este módulo está asociado á unidade de competencia:

UC1033_3: definir, secuenciar e avaliar aprendizaxes, interpretadas no contexto do desenvolvemento infantil de cero a seis anos

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	O desenvolvemento sensorial. Planificación de estratexias, actividades e recursos.	Nesta unidade estudaremos os sentidos, analizaremos a súa evolución nos nenos e nenas dende que nacen ata os 6 anos e as principais alteracións que se poden presentar. Analizaranse os recursos, as estratexias e actividades para estimular o desenvolvemento sensorial atendendo ás características de cada neno ou nena; así como as estratexias e instrumentos que nos permitirán avaliar se o desenvolvemento dos nenos e nenas se produce de xeito adecuado e se estamos a realizar a nosa labor como educadores/as correctamente.	82	38
2	O desenvolvemento motor. Planificación de estratexias, actividades e recursos.	Nesta unidade estudaremos as bases neurofisiolóxicas do desenvolvemento motor, analizaremos a evolución motriz dos nenos e nenas atendendo aos principais fitos do desenvolvemento motor e identificaremos as principais alteracións que se poidan presentar. Analizaremos recursos, estratexias, actividades para estimular o desenvolvemento motor atendendo ás características de cada neno/a; así como as estratexias e instrumentos que nos permitirán avaliar se o desenvolvemento dos nenos e nenas se produce dun xeito adecuado e si estamos a realizar correctamente a nosa labor como educadores/as.	71	33
3	O desenvolvemento cognitivo. Planificación de estratexias, actividades e recursos.	Nesta unidade estudaremos a evolución do pensamento e as capacidades intelectuais dos nenos e nenas ata os 6 anos e as alteracións que poidan presentar. Tamén analizaremos recursos, estratexias e actividades que poderemos lecar a cabo para favorecer este desenvolvemento atendendo ás características de cada neno/a; así como as estratexias e instrumentos que nos permitirán avaliar se o desenvolvemento dos nenos e nenas se produce dun xeito adecuado e se estamos a realizar correctamente a nosa labor como educadores/as.	40	19
4	A psicomotricidade. Planificación de estratexias, actividades e recursos.	Nesta unidade veremos que o funcionamento da mente e do corpo están estreitamente relacionados, analizaremos os progresos que fan os nenos e nenas ata os 6 anos neste ámbito, así como as principais alteracións que tamén se poden producir. Tamén analizaremos recursos, estratexias e actividades para estimular a práctica psicomotriz, atendendo ás características de cada neno/a.	20	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	O desenvolvemento sensorial. Planificación de estratexias, actividades e recursos.	82

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	SI
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícanse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA1.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adecuados ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias, en función da súa idade.
CA1.6 Realizáronse propostas creativas e innovadoras na planificación da intervención.
CA1.7 Valorouse a importancia da intervención no ámbito sensorial como medio para favorecer a exploración do contorno por parte do cativo e da cativa.
CA5.1 Descríbense as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as continxencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.2 Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado para as características individuais e para a idade do neno ou da nena.

Criterios de avaliación
CA6.3 Aplícase o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.
CA6.4 Rexístráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.
CA6.6 Identifícanse as situacións en que cumpre a colaboración doutro persoal profesional.
CA6.7 Identifícanse as causas dunha intervención non adecuada.
CA6.8 Adecúase á pauta prevista a actuación e a actitude da persoa profesional.

4.1.e) Contidos

Contidos
Sensacións: clasificación; bases psicolóxicas e fisiolóxicas.
Percepción.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento sensorial.
Sentidos: características evolutivas do seu desenvolvemento
Identificación das principais alteracións no desenvolvemento sensorial.
Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento sensorial.
Obxectivos da educación sensorial.
Valoración da importancia da exploración no desenvolvemento sensorial.
Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.
Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.
Selección de materiais e recursos.
Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.
Creación de situacións afectivas e de confianza.
Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.
Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	O desenvolvemento motor. Planificación de estratexias, actividades e recursos.	71

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito motor en relación coas características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícaronse as características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.2 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adaptados ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.3 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.4 Seleccionáronse as axudas técnicas que cumpra empregar.
CA2.5 Valorouse a importancia do desenvolvemento motor na adquisición da autonomía persoal.
CA5.1 Descríbense as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as continxencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.2 Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado para as características individuais e para a idade do neno ou da nena.
CA6.3 Aplicouse o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.
CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.

Crterios de avaliación
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.
CA6.6 Identificáronse as situacións en que cumpra a colaboración doutro persoal profesional.
CA6.7 Identificáronse as causas dunha intervención non adecuada.
CA6.8 Adecuouse á pauta prevista a actuación e a actitude da persoa profesional.

4.2.e) Contidos

Contidos
Factores que determinan o desenvolvemento motor.
Obxectivos da educación da motricidade.
Valoración dos espazos seguros para favorecer a mobilidade dos cativos e das cativas.
Identificación das bases neurofisiolóxicas do desenvolvemento motor.
Leis do desenvolvemento.
Órganos do movemento: actividade muscular.
Evolución da motricidade na idade infantil.
Desenvolvemento dos automatismos e da postura corporal nos nenos e nas nenas.
Identificación das principais alteracións no desenvolvemento motor.
Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento motor.
Utilización de axudas técnicas.
Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.
Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.
Selección de materiais e recursos.
Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.
Creación de situacións afectivas e de confianza.
Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.
Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	O desenvolvemento cognitivo. Planificación de estratexias, actividades e recursos.	40

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito cognitivo en relación coas teorías do desenvolvemento cognitivo e das características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Identifícaronse as teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo.
CA3.2 Identifícaronse as características evolutivas no ámbito cognitivo das persoas destinatarias en función das súas idades.
CA3.3 Identifícaronse os principais trastornos e as alteracións no desenvolvemento cognitivo.
CA3.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e definíronse os espazos acordes ás características evolutivas no ámbito cognitivo dos nenos e das nenas.
CA3.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas dos pequenos e das pequenas.
CA3.6 Fixéronse propostas creativas e innovadoras.
CA5.1 Descríbense as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as continxencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.2 Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado para as características individuais e para a idade do neno ou da nena.
CA6.3 Aplicouse o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.

Criterios de avaliación
CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.
CA6.6 Identificáronse as situacións en que cumpra a colaboración doutro persoal profesional.
CA6.7 Identificáronse as causas dunha intervención non adecuada.
CA6.8 Adecouse á pauta prevista a actuación e a actitude da persoa profesional.

4.3.e) Contidos

Contidos
Proceso cognitivo: intelixencia, atención e memoria, creatividade, reflexión e razoamento.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo: teoría de Piaget.
Relación entre o desenvolvemento sensomotor e o cognitivo na infancia.
Principais fitos evolutivos no desenvolvemento cognitivo.
Principais alteracións do desenvolvemento cognitivo e o seu tratamento educativo.
Obxectivos da intervención educativa no desenvolvemento cognitivo.
Valoración do uso das TIC como recurso para o desenvolvemento cognitivo infantil.
Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.
Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.
Selección de materiais e recursos.
Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.
Creación de situacións afectivas e de confianza.
Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.
Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	A psicomotricidade. Planificación de estratexias, actividades e recursos.	20

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Planifica estratexias, actividades e recursos psicomotores en relación cos principios da educación psicomotriz e as características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Identifícaronse os principios da educación psicomotriz.
CA4.2 Identifícaronse as características psicomotrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA4.3 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e definíronse os espazos acordes ás características psicomotrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA4.4 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características psicomotrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA4.5 Identifícaronse os principios e os ámbitos de actuación da educación psicomotriz.
CA4.6 Valorouse a importancia da psicomotricidade na educación infantil.
CA5.1 Descríbense as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as continxencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.2 Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado para as características individuais e para a idade do neno ou da nena.
CA6.3 Aplicouse o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.

Crterios de avaliación
CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.
CA6.6 Identificáronse as situacións en que cumpra a colaboración doutro persoal profesional.
CA6.7 Identificáronse as causas dunha intervención non adecuada.
CA6.8 Adecouse á pauta prevista a actuación e a actitude da persoa profesional.

4.4.e) Contidos

Contidos
Psicomotricidade: características e evolución.
0Coordinación psicomotriz.
Práctica psicomotriz: obxectivos.
Valoración da función globalizadora da psicomotricidade e o seu desenvolvemento cognitivo, afectivo e motor.
Análise e evolución do esquema corporal.
Análise e evolución da motricidade gráfica.
Control tónico.
Control postural.
Estruturación espazo-temporal.
Lateralidade.
Respiración.
Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.
Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.
Selección de materiais e recursos.
Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.
Creación de situacións afectivas e de confianza.
Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.
Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os mínimos para acadar a avaliación positiva no presente módulo de Desenvolvemento Cognitivo e Motor evidenciarán a consecución de todos os resultados de aprendizaxe, que aparecen nesta programación, dun xeito equilibrado e cun grao de participación activa nos traballos e actividades a desenvolver.

Os mínimos esixibles son os recollidos na programación de cada unidade didáctica e están directamente relacionados cos criterios de avaliación que aparecen no currículo do ciclo

Estes mínimos serán a referencia para configurar as probas das partes non superadas, así como as probas de avaliación extraordinaria do alumnado con perda de avaliación continua e guiarán o procedemento da avaliación ordinaria do módulo.

UNIDADE 1

Planificación de estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial

Sensacións: clasificación; bases psicolóxicas e fisiolóxicas.

Sentidos: características evolutivas do seu desenvolvemento

A percepción.

Principais teorías explicativas do desenvolvemento sensorial.

Identificación das principais alteracións no desenvolvemento sensorial.

Obxectivos da educación sensorial.

UNIDADE 2

Planificación de estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito motor

Factores que determinan o desenvolvemento motor.

Identificación das bases neurofisiolóxicas do desenvolvemento motor.

Leis do desenvolvemento.

Evolución da motricidade na idade infantil.

Desenvolvemento dos automatismos e da postura corporal nos nenos e nas nenas.

Identificación das principais alteracións no desenvolvemento motor.

Obxectivos da educación da motricidade.

UNIDADE 3

Planificación de estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito cognitivo

Proceso cognitivo: intelixencia, atención e memoria, creatividade, reflexión e razoamento.

Principais teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo: teoría de Piaget.

Principais fitos evolutivos no desenvolvemento cognitivo.

Principais alteracións do desenvolvemento cognitivo e o seu tratamento educativo.

Obxectivos da intervención educativa no desenvolvemento cognitivo.

UNIDADE 4

Planificación de estratexias, actividades e recursos psicomotores

Psicomotricidade: características e evolución.

Análise e evolución do esquema corporal.

Análise e evolución da motricidade gráfica.

Control tónico.

Control postural.

Estruturación espazo-temporal.

Lateralidade.

Respiración.

Coordinación psicomotriz.

UNIDADE 5

Posta en práctica de actividades de intervención nos ámbitos sensorial, motor, cognitivo e psicomotor

Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.

Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.

Selección de materiais e recursos.

UNIDADE 6

Avaliación do proceso e do resultado da intervención realizada nos ámbitos sensorial, motor, cognitivo e psicomotor

Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.

Os criterios de avaliación incluídos nos propios resultados de aprendizaxe figuran en cada unidade didáctica, e asemade tomando como referencia as actividades de ensino e aprendizaxe, guiarase ao alumno ou alumna no xeito máis idóneo para que poidan saber como deben evidenciar os seus coñecementos, destrezas e actitudes para acadar a avaliación positiva.

Ademais, avaliarase a forma de proceder e a actitude do alumno ou alumna en todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

O/a alumno/a será informado dos criterios de avaliación que serán aplicados, así como do nivel mínimo que se considera suficiente para alcanzar a avaliación positiva, sendo estes un claro referente para a súa avaliación e constituíndo unha guía para o alumnado en cada unidade didáctica.

Tamén será informado dende o comezo do curso do contido desta programación e de todo o referente ó proceso de ensinanza-aprendizaxe.

As actividades de avaliación poderán ser elixidas entre as previstas como actividades de ensino e aprendizaxe para cada unidade didáctica ou ser de nova proposición por parte do docente, dándose indicacións precisas sobre aquelas que deba realizar, constituíndo o marco guía para a propia avaliación do alumno ou da alumna.

Ao longo de todo o módulo de Desenvolvemento Cognitivo e Motor levarase un proceso de avaliación continua e integral do alumno que proporcionará información sobre a marcha da aprendizaxe, este seguimento farase diariamente tanto de xeito individualizado como nas relacións interpersoais e traballo en grupo segundo os criterios de avaliación contidos nas distintas unidades didácticas, tendo en conta os seguintes

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN TRIMESTRAIS:

A) AVALIACION DE CONTIDOS CONCEPTUAIS: Realizarase mediante probas teórico-práctica: 70% da cualificación do módulo.

As probas poderán ser escritas e/ou orais, en función da materia a avaliar e serán de diverso tipo: test, preguntas breves, de desenvolvemento, análise e resolución de casos prácticos, análise e interpretación de imaxes, fotografías, análise e comentario de artigos, de capítulos de libros de lectura recomendada, conclusións e reflexións sobre vídeos ou reportaxes visionados na aula, deseño de sesións prácticas, nos que os alumnos/as reflectirán tanto os seus coñecementos de tipo teórico coma práctico. No caso de que se realice máis dunha proba por trimestre é requisito imprescindible obter unha nota media de 5 puntos entre elas, sendo a cualificación mínima para facer a media 4 puntos.

Si o alumno/a non se presentase á proba teórico práctica, só se admitirá xustificante dun especialista por motivos de saúde que certifique a imposibilidade de acudir á proba

É preciso subliñar que os criterios para avaliar as PROBAS TEORICO-PRACTICAS (escritas e/ou orais) serán os seguintes:

- ¿ Elaboración da totalidade dos apartados solicitados na proba.
- ¿ Organización, estrutura e coherencia das respostas.
- ¿ Os contidos desenvolvidos polo alumno/a axustáanse aos enunciados das preguntas.
- ¿ Capacidade de seleccionar actividades axeitadas ás idades e capacidades dos nenos e nenas
- ¿ Capacidade de resolución con criterio e rigurosidade dos supostos prácticos propostos.
- ¿ Capacidade de executar as actividades prácticas (individuais ou en grupo) propostas na aula.
- ¿ Presentación, organización e lexibilidade da proba
- ¿ Emprego dunha linguaxe técnica e precisa.
- ¿ Capacidade de relacionar conceptos e capacidade de análise e síntese.
- ¿ Capacidade do alumno/a para relacionar o estudado, con todo aquilo comentado/visionado (video, DVD) na clase, é dicir, é significativo que non solo nos ciñamos aos apuntamentos e saibamos aplicar o que comentamos na clase á proba.

As datas das probas teórico-prácticas serán fixadas pola profesora unha vez establecido o calendario de avaliación polo centro.

No caso de que o alumno/a empregue medios fraudulentos para aprobar a proba escrita conlevará automaticamente o suspenso da mesma. Así mesmo, non se permitirá a entrada á proba teórico-práctica, unha vez que de comezo a realización da mesma.

B) AVALIACION DE CONTIDOS PROCEDIMENTAIS (20% da cualificación do módulo): serán avaliados a través de traballos de investigación, proposta e realización de sesións prácticas, proposta e posta en práctica de obradoiros, lectura e análise de capítulos de libros recomendados pola profesora, etc... que se realizarán mediante actividades individuais e/ou en grupo: suporán un 20% da cualificación.

As actividades e/ou tarefas individuais e en grupo levaráanse a cabo na aula e/ou fóra dela, e deberán ser entregados en tempo e forma acordado, sendo condición imprescindible para obter unha cualificación positiva no módulo.

Non se valorará a entrega de actividades ou traballos individuais ou en grupo en cuxo proceso se empregaran medios fraudulentos, conlevando o

suspense dos mesmos.

Na realización de traballos ou actividades en grupo na aula, ao compoñente que non asista, restaráselle puntuación da nota final do traballo por cada falta de asistencia.

Para a valoración das ACTIVIDADES INDIVIDUAIS se terán en conta os seguintes criterios específicos, elixidos segundo a temática da mesma, pola profesora:

- ¿ Estruturação e organización dos apartados da actividade
- ¿ Profundidade, coherencia, claridade expositiva e rigurosidade na proposta dos contidos presentados.
- ¿ Capacidade de selección, aplicación e axuste dos contidos teóricos traballados á práctica solicitada na tarefa
- ¿ Emprego de terminoloxía axeitada na redacción dos contidos elaborados.
- ¿ Elaboración de todos os apartados solicitados na actividade
- ¿ Ampliación dos contidos traballados mediante a aportación de referencias bibliográficas, páxinas web, vídeos e/ou outros recursos complementarios
- ¿ Orixinalidade, creatividade na organización, na proposta e/ou recursos da actividade.
- ¿ Viabilidade na práctica.
- ¿ Nivel de expresión escrita.
- ¿ Elección axeitada dos materiais e actividades, así como a adaptación ás idades e capacidades do neno e da nena
- ¿ Presentación de conclusións e sentido crítico
- ¿ Coidado da estética e presentación da actividade

No caso de que a actividade individual sexa a realización dunha sesión práctica ou se teña que expoñer na aula, a realización da mesma levarase a cabo sen lectura directa, valorándose tamén a capacidade de expresión verbal e o emprego dos termos técnicos estudados na clase, así como a importancia de ter unha comunicación verbal e non verbal axeitada para desenvolver o traballo diario cos nenos/as. No suposto caso de que o alumno/a non asistise á sesión práctica ou a exposición conlevaría unha cualificación negativa na valoración de dita actividade.

Si nalgún trimestre non se realizara algunha das actividades (individual ou en grupo) a súa porcentaxe acumularíase á actividade realizada, ou ben engadiríase á proba teórico-práctica conforme ao criterio da docente.

Nas ACTIVIDADES EN GRUPO, ademais dos aspectos recollidos nas actividades individuais valorarase:

Autonomía do grupo para a búsqueda e selección da información.

Utilización de soportes TIC na presentación ou exposición da actividade.

Material aportado polo grupo

Presentación do obradoiro, se fose o caso, dende o punto de vista estético e organizativo.

Aplicación de propostas metodolóxicas axeitadas para a posta en práctica das tarefas ou se fose o caso obradoiros.

Funcionalidade dos rexistros de observación empregados para valorar os obradoiros e a súa adecuación a cada tramo de idade.

Repartimento das tarefas e a coordinación dos membros do grupo no desenvolvemento das actividades e o coñecemento de todas as partes do mesmo.

Aproveitamento do tempo estipulado para desenvolver a tarefa na aula, implicación e interese.

Coordinación na actuación dos membros do grupo e participación dos diferentes membros no desenvolvemento do traballo, así como na súa presentación ante os compañeiros, no caso de que o profesor así o requira.

Queda ao criterio do/da profesor/a cualificar aos distintos membros do grupo cunha nota diferente se estima que a súa implicación e aproveitamento foi insuficiente nalgún caso: ausencias continuas e sen xustificación, incumprimento das directrices aportadas polo docente, erros graves e reiterativos a pesar do asesoramento por parte do/da profesor/a, baixa ou nula implicación nas diferentes fases e apartados para a súa elaboración.

No caso de realizar obradoiros valorarase o cumprimento das normas acordadas no funcionamento do mesmo.

Se o grupo tivese que realizar unha EXPOSICION das actividades, farase según as seguintes consignas:

- ¿ A decisión sobre a parte que corresponde expoñer a cada un dos membros do grupo, será da docente inmediatamente antes da mesma.
- ¿ Deberán presentarse seguindo unha secuencia e orden previsto para cada tramo de idade.
- ¿ Axustadas á idade do neno/a solicitada na proba.
- ¿ Indicando se fose preciso os materiais necesarios para a súa posta en práctica.
- ¿ Aportación das actividades dos textos entregadas pola profesora e todas aquelas visionadas nos DVDs, videos de clase, así como as dos libros correspondentes a cada avaliación.
- ¿ Nivel de dominio, expresión oral e soltura dos contidos expostos, así como a capacidade de análise e síntesis da información aportada.
- ¿ Emprego de diferentes recursos e exemplos
- ¿ Expresión dos contidos, presentación e realización do resumo da exposición e capacidade de resposta na quenda de preguntas.
- ¿ Realización da exposición sen lectura directa
- ¿ A asistencia as exposicións é OBRIGATORIA para todos os alumnos/as e serán materia obrigatoria das probas teórico-prácticas de cada unha das avaliacións. No suposto caso de que o alumno/a non asistise ás exposicións conlevaría unha cualificación negativa na valoración de dito traballo.

A profesora seleccionará os items pertinentes dos mencionados anteriormente para facer a valoración dos traballos individuais/grupo así como para os obradoiros e exposicións en función do tipo de actividade traballada.

C) AVALIACION DE CONTIDOS ACTITUDINAIS (10% da cualificación do módulo): Para estes contidos valorarase:

- ¿ Responsabilidade no traballo: puntualidade na aula, ou nas actividades realizadas fóra do centro, mostrar interese, aproveitamento do tempo na clase, constancia na execución das tarefas, escoita activa e actitude atenta durante a exposición da profesora, dos compañeiros ou outros profesionais. Aceptación e cumprimento das normas e as responsabilidades asignadas nas actividades da aula. Fai un uso axeitado do móbil na aula: só excepción por urxencia debidamente comunicada e permiso para uso académico.
- ¿ Iniciativa e autonomía: Argumenta as decisións e mostra seguridade na execución das actividades solicitadas, participa na clase e aporta novas ideas e propostas. Toma decisións e é autosuficiente ante a aparición de problemas ou falta de recursos.
- ¿ Metodoloxía ,orden e pulcritude: realiza e presenta os traballos con pulcritude, emprega os materiais da aula co debido coidado e contribúe a que estén en orden, aporta os apuntamentos e os materiais necesarios para o desenvolvemento das tarefas encomendadas pola docente na aula ou fóra dela.
- ¿ Participación do traballo en equipo: participa activamente no desenvolvemento de actividades e colabora con outras persoas do equipo de traballo facendo propostas e tomando a iniciativa, busca o consenso entre diferentes puntos de vista na toma de decisións.
- ¿ Habilidades sociais , comunicativas: dispoñe de habilidades para comunicarse co neno/a cun trato e atención axeitados, acepta os requirimentos da docente referente as súas actitudes e /ou conduta e as reorienta cando é pertinente, dirixese e resposta a profesora e aos compañeiros con respecto e de maneira axeitada. Respeita as diferenzas: móstrase cordial, tolerante coas ideas dos demais e coopera cos

diferentes membros do grupo de traballo dos que teña que formar parte. Evita enfrontamentos cos compañeiros da clase.

¿ Dada a aplicación práctica do módulo, dicir que en ningún caso superarán a avaliación aqueles alumnos/as que a súa cualificación neste apartado sexa negativa ou inferior a 5. Suporán un 10% da cualificación final do módulo.

SERÁ NECESARIO PARA SUPERAR O MODULO UNHA PUNTUACIÓN MINIMA DE 5, TANTO NA PARTE CONCEPTUAL COMO NA PROCEDIMENTAL E ACTITUDINAL

O alumno/a para acadar a avaliación positiva e polo procedemento de avaliación continua deberá ter unha asistencia regular ás clases. Asemade, para poder practicar o sistema de avaliación continua o alumno/a deberá participar de forma satisfactoria en tódolos proxectos a realizar e acadalos resultados de aprendizaxe nos mínimos estándar establecidos.

Será necesario alcanzar un mínimo (5 puntos) das cualificacións requiridas (tanto en conceptos, procedementos e actitudes) para superar o módulos. A nota obtida na proba final será a que quede reflectida, independentemente das notas parciais obtidas durante o curso, sempre baixo o criterio da docente. É preciso aprobar cada unha das avaliacións para superar o módulo.

O proceso de avaliación supoñerá o emprego dos seguintes instrumentos de avaliación:

- ¿ Cuestionarios, que faciliten a identificación dos coñecementos previos dos alumnos e alumnas ao inicio del módulo.
- ¿ Escalas de estimación, para a avaliación das actividades individuais e/ou de grupo desenvolvidas ao longo das unidades didácticas.
- ¿ Escalas de estimación que avalíen a actitude participativa, o interese e a responsabilidade dos alumnos e das alumnas.
- ¿ Probas individuais escritas (ou orais), nas que figurarán cuestións de diferente tipo: de elección, de resposta curta e/ou de desenvolvemento, casos prácticos, imáxes, fotografías nas que os/as alumnos/as reflectirán tanto os seus coñecementos de tipo teórico coma práctico.

É preciso matizar que na práctica docente, levarase a cabo na aula actividades encamiñadas a clarificar, consolidar ou reforzar os contidos da unidade didáctica que se esté a traballar ou desenvolver. Estas actividades non teñen como finalidade cualificar ao alumno/a senon favorecer os aspectos anteriormente mencionados.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

No caso de que o/a alumno/a non acade unha cualificación positiva nas avaliacións parciais realizará as actividades de recuperación que establecerá o/a profesor/a de forma individualizada atendendo ás características do alumno/a e coa finalidade de acadar os obxectivos do módulo. As actividades de recuperación irán encamiñadas a reforzar e consolidar aspectos relacionados coa realización da proba escrita (dúbdas, orientacións sobre a tematica do módulo) e de ser o caso, a elaboración de actividades, supostos prácticos e tarefas semellantes aos propostos durante o curso.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perdese o dereito á avaliación continua nun determinado módulo terá dereito a unha proba final extraordinaria previa a avaliación final de módulos correspondentes, de acordo co establecido no artigo 25.5 da Orde do 12 de xullo de 2011.

O alumno/a poderá seguir asistindo a clase con carácter presencial.

A este respecto e para informar ao alumnado o centro enviará un apercibimento ao alumno ou á alumna cando as faltas de asistencia nun determinado módulo superen o 6% respecto da súa duración total. Cando as faltas de asistencia alcancen a citada porcentaxe, comunicarse a perda do dereito á avaliación continua.

Na secretaría do centro deberá quedar constancia do apercibimento e da comunicación da perda do dereito á avaliación continua.

O sistema extraordinario de avaliación para o alumnado que teña perda do dereito á avaliación continua consistirá na realización dunha proba que constará de dúas partes:

Unha proba teórica (escrita e /ou oral) de todo os contidos do módulo, na que terá que aprobar cunha nota mínima de 5.

Unha parte práctica relacionada cos contidos do módulo: análise e resolución de supostos prácticos, sesións prácticas, programacións de actividades...na que terá que aprobar cunha nota mínima dun 5.

Para aprobar o módulo é condición imprescindible obter como mínimo un 5 en cada unha das partes da proba, non existindo a posibilidade de facer media entre as probas, nin de gardar parte aprobada se fose o caso.

O contido e forma das probas serán diferentes das empregadas na avaliación ordinaria segundo o criterio da profesora.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A orde de avaliación no seu artigo 23.5 sinala que cada departamento de familia profesional realizará cunha frecuencia mínima mensual o seguimento das programacións de cada módulo, indicando grado de cumprimento e xustificación razoada no caso de desviacións, ademais a programación será revisada ao inicio de curso e se entregará unha memoria final de curso. A nivel de seguimento de programacións, empregárase a aplicación informática de elaboración e seguimento de programacións, e á Xefatura de Departamento contará cunha copia para que conste nas actas correspondentes. Para a memoria final utilizaremos o modelo proporcionado pola Xefatura de Estudos ao final de curso: MD.75.PRO.04 do procedemento de Programación PR.75.PRO.01

Na reunión de departamento, farase unha valoración xeral das actividades de ensino-aprendizaxe realizadas ata o momento, especialmente no que afecta o tempo o que precisan para o seu correcto desenvolvemento, a metodoloxía empregada, os resultados de avaliación obtidos e as oportunas medidas de axuste que se propoñen para a mellora práctica docente coa conseguinte xustificación do porque destas modificacións. Para facer este seguimento empregárase o modelo establecido polo sistema online páxina www.edu.xunta.es/programacions.

Este documento será a base para a elaboración da programación do vindeiro curso.

O remate do curso, farase unha memoria cos datos xerais do curso e unha relación de propostas concretas e xustificadas de mellora para o vindeiro curso, especialmente no que afecta ós recursos, as actividades, a metodoloxía, a avaliación e a temporalización dos contidos.

Para a avaliación da propia práctica docente terase en conta a enquisa de Satisfacción da labor docente, observando o histórico dos distintos cursos/ciclos.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Tal e como se establece na lexislación vixente, Orde do 12 de xullo de 2011, no seu artigo 28:

"Ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente".

Para este módulo pasarase durante a segunda quincena do curso, un cuestionario de avaliación inicial para acadar un punto de partida homoxeneo (sobre coñecementos previos, intereses e motivacións do noso alumnado) que se complementará cos datos proporcionados polo titor/a (Cuestionario inicial do alumnado, MD. 75.ORI.04) e datos de información de matrícula.

ENQUISA DE AVALIACIÓN INICIAL:

MÓDULO: DESENVOLVEMENTO COGNITIVO MOTOR

CUESTIONARIO DE AVALIACIÓN INICIAL

Nome e apelidos do/da alumno/a:

A1.-Por que te dedices a cursar este ciclo formativo?

A2.-Estiveches ou estás traballando?. En caso afirmativo indica a actividade laboral/ sector?

A3.-Tes algún impedimento de tipo laboral ou de outra índole para asistir con regularidade ás actividades formativas deste módulo/materia, segundo o horario previsto?

A4.- Que esperas do módulo de Desenvolvemento Cognitivo e Motor?.

A5.-Que expectativas profesionais e persoais tes para cando remate a formación deste ciclo formativo?.

A6.-Como crees que contribúe á formación relativa este módulo cara o desempeño da actividade profesional asociada a este ciclo formativo?.

B1.- ¿Crees que os nenos/as de 0-1 ano pensan? ¿De qué xeito ou maneira?

B2.- ¿Cómo crees que os nenos/as empezan a coñecer o mundo que lles rodea?

B3.- ¿Cál pensas que é o sentido máis avanzado que teñen os bebés? ¿Por qué?

B4.- Describe, a nivel motriz, os pasos evolutivos que segue un neno/a dende o nacemento ata manterse erguido.

B5.- Señala algunha das principais alteracións motrices que coñezas.

B6.- ¿Que entendes por intelixencia? ¿Pensas que hai unha, ou máis tipos? ¿Por qué?

B7.- ¿Cando crees que se empeza a recordar? ¿Cal crees que foi o teu primeiro recordo?

B8.- Tes algunha experiencia con nenos/as con discapacidade sensorial, motora e/ou cognitiva? ¿Cál? Explicaa brevemente.

B9.- ¿Crees que a estimulación que reciben os nenos/as influe no seu desenvolvemento cerebral? ¿Sabes de que xeito?

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O carácter continuo da avaliación debe permitir, a detección precoz das posibles dificultades na adquisición dos contidos por parte do alumnado e, en consecuencia, promover a identificación dos aspectos do proceso que provocan estas dificultades e a adopción das medidas oportunas. Cando a análise da marcha dun estudante determine dificultades para o seguimento, darase un apoio educativo personalizado determinando aqueles contidos nos que ten máis dificultades.

Para cubrir as necesidades dos alumnos/as con dificultades de aprendizaxe, procederase a realizar explicacións de reforzo, apoiándose en sistemas audiovisuais, visuais, etc sempre en colaboración co departamento de orientación para o entendemento dos contidos mais importantes

das distintas unidades didácticas, facendo especial fincapé nos temas máis importantes de cada unha das distintas unidades a desenrolar a longo do curso.

Daráselles máis tempo para facer as actividades.

Deberán facer actividades de reforzo na casa.

No caso en que non sexa posible que garantir a consecución efectiva os resultados da aprendizaxe, o equipo docente poderá propoñer a través do departamento de Orientación, a solicitude de flexibilidade horaria, tal e como establece a Orde do 12 de xullo de 2011 no seu artigo 15 "De acordo co artigo 61 do Decreto 114/2010, do 1 de xullo, o alumnado con necesidades educativas especiais, consonte o establecido no artigo 73 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, poderá ser autorizado, cando as necesidades de apoio específico así o xustifiquen, para cursar os ciclos formativos en réxime ordinario de xeito fragmentado por módulos, cunha temporalización distinta á establecida con carácter xeral".

Así mesmo faranse distintas adaptacións de acceso ao currículo segundo corresponda ós diferentes casos que acontezan, durante o desenvolvemento do curso.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

É importante sinalar que ao longo do módulo se traballará coa educación en valores non só a través do traballo con actitudes recollidas no currículo do módulo, senón a través de distintos contidos inherentes ao noso traballo de aula-taller-obradoiro, para este módulo podemos destacar:

- Educación para a igualdade: Estará sempre presente, xa que logo, en ningún momento se fará diferenza entre o noso alumnado por causa do seu sexo, raza, crenzas ou calquera outra característica de diferenciación entre as persoas.
- Educación ambiental: É fundamental fomentar o respecto ao medio ambiente e mesmo fomentar o correcto emprego dos medios de que se dispón sen desperdiciar papel, consumo de auga, electricidade, etc., insistir na reciclaxe e na conservación.
- Educación para a saúde: É importante adquirir bos hábitos posturais no traballo, así como uns adecuados hábitos de saúde e limpeza ou unha adecuada hixiene ocular ou visual nun sistema educativo e laboral onde os ordenadores toman cada día un papel máis importante, sen esquecer que a nivel profesional (tendo en conta nas situacións en que exercerán o seu traballo) deben ter en conta a súa saúde persoal e a do usuario como elementos cotiás do seu emprego.
- Educación para a convivencia: Procurarase a resolución de conflitos fomentando o diálogo baseado no respecto, e, procurando atopar solucións de consenso de xeito democrático. Por exemplo: achegas de propostas ou ideas á hora de fixar condicións de entrega de traballos, datas de probas, etc.
- Educación do consumidor: Fomentando entre os alumnos un consumo responsable, tanto dos seus propios materiais como os do centro e o ciclo (aula, material informático, talleres,...)
- Interculturalidade: Traballando dende o principio de respecto as distintas culturas e xeitos de entender o mundo; entendendo isto como un enriquecemento; sinalar a este respecto, a cada vez máis frecuente presenza nas nosas aulas de alumnos de outras culturas que nos axudan a interpretar que non todas as realidades son iguais.

Consideraremos tamén de xeito transversal e como valor importante na Formación Profesional a orientación profesional polo carácter teórico práctico que posúe o módulo e o ciclo, impregnando de funcionalidade cada unha das actividades que realicemos e contextualizándoas, sempre que sexa posible, no noso contorno socioeconómico.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Ao longo do curso promoveranse diferentes actividades complementarias e extraescolares tendentes a unha adecuada consecución dos resultados de aprendizaxe previstos no currículo, entre elas poderanse atopar:

Visitas a centros e espazos de atención a persoas con diversidade funcional: fundación ONCE da Coruña

Charlas, coloquios de distintos profesionais, colectivos e asociacións e persoas: Federación de asociación de Persoas xordas de Galicia

Este módulo, así mesmo, contemplará todas as visitas e colaboracións que poidan xurdir no desenvolvemento do mesmo e que poidan ser interesantes para a formación dos nosos alumnos/as.

10.Outros apartados

10.1) Observacións ou clarificacións

É necesario matizar que na práctica docente levaranse a cabo na aula actividades encamiñadas a clarificar, consolidar ou reforzar os contidos de cada unidade didáctica que se está a traballar ou desenvolver. Estas actividades non teñen como finalidade cualificar ao alumno/a senon favorecer os aspectos anteriormente mencionados.